

Рк Ш, 3.33
Р 85

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК

● **УКРАЇНСЬКИЙ
ТЕАТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ**

КИЇВ—1927

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ

Шифр Р2 УЛ 333(4укр) Р85 Інв. № 2671226

Автор Рудин П.

Назва Український театральний музей.

Місце, рік видання К., 1927.

Кіл-ть стор. 20, 1 с.

- " - окт _____

- " _____

- " _____

- " _____

Том _____ вип. _____

Конве _____

_____

_____

Приміт 11

Мол-

A573675

46333(49/40)
D 85

П. РУЛІН

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ

ЗАВДАННЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ.

Рк 2647226к7

НАЦІОНАЛЬНА
ПАРЛАМЕНТСЬКА
БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ

КИЇВ — 1927.

З усіх галузів мистецтва, що визначили свій матеріал та межі, чи не найпізніше, здається, робиться об'єктом наукового вивчення—мистецтво театру. Часто-густо висловлювали і діячі театру, і дослідники його свої уболювання з приводу нетривкості театрального мистецтва, скороминущості його утворень та досягнень. Коли ж і писалися історії театру, то були вони здебільшого скеровані на історію самої-но драми, або в кращому разі—та й то дуже рідко—на організаційні форми театрального життя; цікавилися тут питаннями про те, як, з чиєї ініціативи повстав той чи інший театр, які були взаємовідносини поміж окремими його співучасниками то що.

Що правда, гуртувалися іноді пам'ятки і про минулий театр, частіше про окремих акторів; але робилося це не тому, що ясно й чітко поставлені були будь-які наукові завдання. Речі збиралися, як реліквії, зв'язані з тим чи іншим виразним моментом чи діячем театру. І якщо існували й розвивались сотнями різні мистецькі музеї, то окремими, дуже рідкими, одиницями нараховувались музеї, що своїм завданням ставили збирати саме театральні речі і відбивати таким чином меншою чи більшою мірою одне лиш

театральне мистецтво. До того-ж частенько бували такі музеї зв'язані з певною театральною інституцією, збираючи майже виключно те тільки, що прославні традиції того чи іншого театру свідчило. Такий характер має музей при паризькій «Comédie Française», «Дрезденський театральний музей», музеї при колишньому «Олександринському» театрі в Ленінграді, при «Московському Художньому» та «Великому оперному»—в Москві. І тільки зрідка мали інтереси театральних музеїв ширший діапазон. Так музей при знаменитому оперному театрі «La Scala» в Мілані призбирає всякі пам'ятки театральні; надзвичайний же повнотою своїх колекцій «Государственный Театральний Музей имени А. Бахрушина» в Москві зосереджує в своїх стінах все, що розвиток театру в Росії, переважно в її столицях, відбиває.

І саме тепер набувають колекції цих музеїв надзвичайно великого наукового значення. Історія театру усвідомила собі остаточно, що не може вона обмежуватися досліджуванням одного лише з чинників театального мистецтва — драми; останніми роками шукає вона вже своїх власних шляхів, близько підходячи иноді до сусідніх галузей мистецтва, малярства та архітектури зокрема.

Зрозуміла річ, що досліджуючи той чи інший момент в історії театру, мусить учений шукати різного ґатунку матеріалів. Ставлячи перед собою певне завдання—репродукції театального видовища в цілій сукупності всіх його елементів,—повинні ми намагатися з'ясувати, як виглядали та звучали всі чинники

вистави та як сприймала її тогочасна публіка, задля якої театр існував і від якої він живився.

Отже й має Театральний Музей, що як раз і відбиває своїми пам'ятками різні чинники театру, безперечне значення для дослідів з минулого театру. Але за наших часів, у наших умовах будівництва нового, для найширших мас призначеного театру, має він ще й інше значення. Театральний Музей дивитися мусить не тільки назад, але і вперед. Своїми збірками мусить він відбивати сучасний стан мистецтва театру, бути тим осередком, в якому може кожний його робітник, надто провінційний, довідатися про найновіші досягнення театральної культури.

Підсумовуючи, скажемо:

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ мусить бути установою, 1) в якій зосереджуються пам'ятки та матеріали, потрібні для досліджування минулого театру, 2) яка, йдучи в рівень з театральним сьогодні, відбиваючи здобутки кожного сезону, правити буде за перманентну виставку сучасного театрального мистецтва на Україні, поширюючи таким чином нові течії його поза межі великих центрів театральної культури.

Тому й поділяємо ми цілком думку одного з фундаторів музею—В. Василька, що визначаючи мету цієї установи, писав: «Театральний Музей мусить стати не тільки місцем, де переховуватимуться театральні експонати; він мусить стати досвідною лабораторією де б режисер, актор, художник, фотограф, композитор, театральний машиніст, електротехнік, реквізитор, критик, історик і нарешті аматор міг би на конкретних

зразках ознайомитися з історією, розвитком і останніми досягненнями тої галузі театру, яка його цікавить»¹⁾.

На Україні набувають обидва завдання Театрального Музею особливу вагу й цінність. Ще при «Мистецькому Об'єднанні Березіль» повстає перша спроба утворити театральний музей. Саме той театр, що найрішучіше поривав з традиціями старого дореволюційного театру, що незадоволений був із тих спроб європеїзації його, які робилися з 1917 року—саме цей театр усвідомив собі безперечну потребу зберегти пам'ять про те мистецтво, що непереможною силою нових умов уходило в минуле. У січні 1923 року обирає «Березіль» музейну комісію в складі акторів театру: В. Василька-Міляєва, Л. М. Гакебуш, Л. Сердюка, О. Швачки і П. Масохи. Не маючи спеціального приміщення, без ніяких коштів, взялася ця комісія за роботу і за три роки зробила вона дійсно таки надзвичайно багато для таких несприятливих умов. В одній великій кімнаті фое колишнього театру «Соловцов» та в двох маленьких при ній закамарках була виставлена чимала частка з тих трьох тисяч експонатів, що за три роки праці зібрати пощастило.

Але лежала в самій організації музею непоправна хиба, що на перешкоді дальшому його розвитку стояла. Шануючи досягнення старого мистецтва, як продукту певних умовин, любо збираючи про нього

---

¹⁾ В. Василько-Міляєв. До справи утворення театрального музею. Нове Мистецтво. 1926, № 8 (17), 4.

пам'ятки, був усеж таки «Березіль» так би мовити «партійною» на полі театру організацією; займав бо він крайній фланг у тодішніх мистецьких угрупованнях, що раз-у-раз у досить такі гострі поміж себе стосунки ставали. Зрозуміла стане тоді та недовір'а, що з ним доводилось музеєві стрічатись; представники інших течій театральних байдуже, а то й вороже ставились иноді до намагань музею зберегти все, що українське театральне мистецтво в уселяких його напрямках репрезентувало.

Вихід із такого становища міг бути тільки один: музей мусив перейти в нейтральні руки; піклуватись про нього мала академічна установа, що з більшої могла користуватися довіри у широких театральних мас. Коли-ж вийшли з «Березоля» В. С. Василько та Л. М. Гакебуш, що найбільше може праці до музею прикладали, коли стала перед «Березолем» перспектива переїзду до Харкова, де мав театр розташуватися в гіршому проти київського приміщенні—дальше існування Музею стало перед великим запитанням. Тому й погодилось охоче Правління «Березоля» на пропозицію Української Академії Наук передати їй Музей. 29 травня 1926 року така передача й сталася, 14 жовтня того ж року УАН ухвалила на доповідну записку автора цих рядків організувати музей. А втім, музейні речі аж до 19 червня 1927 р. перебували складені в ящиках. Новозатвердженому при УАН Театральному Музеєві призначено було в одному з будинків Лаврського Державного Музейного Заповідника приміщення, але скорочення бюджету УАН проти

гаданого, сила ремонтних робіт, що переводились в основних приміщеннях, незмога відвести музеєві хоча-б одну штатну одиницю (штати УАН цього року не поширювались)—все це спричинилось до того, що цілий рік Музей не міг приступити до організаційної роботи. І тільки з травня місяця, коли відпустила певні суми УАН, коли надійшла спеціальна допомога від Окрвиконкому—розпочалося в Музеї життя, з'явилась надія на дальший його розвиток, на те, що зможе він зосереджувати в Києві всі досягнення українського театру, відбивати всі шляхи, що них пройшов він від перших своїх зародків.

Не доводиться й говорити, що саме в Києві може Музей найдоцільніше існувати: вся еволюція українського театру як найтісніше з Київом пов'язана. У Києві з початку XVII віку існувала вища школа України — «Духовна Академія», що при всіх релігійних своїх завданнях, виплекала в мурах своїх перші паростки українського театру. У Київській Академії— в Братському Монастирі — зберіглась з 1734 року, хоч да й перебудована, та Конгрегаційна зала, в якій відбувалися театральні вистави. Із тої ж Академії розходились київські бурсаки, співаючи кантів та разносячи в вертепі нову форму тої ж релігійної драми, що не вдержавшись в рямцях своїх, дала прегарні зразки народнього театру в формі інтермедій. Жив соковитим театральним життям Київ і надалі. Сходились тут дві течії, що під їхнім впливом виріс пізніше український театр—польська й російська. У Києві ж відбулися славнозвісні аматорські

вистави 1872 та 1874 р.р., що їх улаштували М. П. Старицький та М. В. Лисенко. А згодом був Київ єдиним містом, де існував аж цілих 10 років постійний український театр з М. К. Садовським на чолі. У Києві ж зародились та існували найзнаменніші українські театри часів революції, що кожний з них своїми шляхами шукав нових перспектив у театрі—«Державний Національний», «Молодий», «ім. Шевченка», «ім. М. Заньковецької», «Березіль».

Але й по-за цими, історичного так би мовити, порядку, моментами виправдує існування Театрального Музею в Києві і той факт, що скупчує в собі це місто таку силу українських історичних пам'яток та культурних установ, все більше і більше заслуговуючи на назву «Донбас Культури», яку до нього останніми часами прикладають. Отже, разом із іншими досягненнями культури й мистецтва, стане приступним широким верствам української людності, що численними екскурсіями з'їздиться до Києва і театральне мистецтво, якого так прагне українське село.

Що ж саме мусить Музей призбирувати?

Подвійне завдання, що перед ним стоїть—відбивати минуле й сучасне українського театру—вимагає звичайно пояснень.

Перш за все мусить обов'язково Музей дивитись на свої завдання широко. Повинен цікавити його український театр не тільки на Україні, але й по-за її межами; відома бо річ, що набуває він у кожній місцевості своїх характерних рис. Театр по українських колоніях у Канаді, театр десь на Далекому

Сході чи Азербейджані, де доводиться на увагу не самого тільки українського глядача брати, а орієнтуватися на публіку, що найбільша частина її української мови не розуміє та що сприймає, інші переважно моменти видовища—всякий такий театр по за межами України має свої дуже характерні ознаки.

А поруч із тим, велике значення в розвитку та еволюції самого театру українського мають сусідні театральні культури, що під їхнім, більшим чи меншим, впливом виростав український театр. І особливо стосується це до давньої доби в його еволюції. Преси Котляревського повстали в оточенні російського театру в Полтаві; якийсь «Чумак-волшебник»—польського, що мандрував по Правобережжі. Найвидатніші українські актори минулого—Щепкин та Соленик—виховались на російському репертуарі; теж саме, але меншою мірою, слід зауважити й про пізніших українських корифеїв. І, якщо згодом виходить український театр на оригінальні свої шляхи, якщо й розвивається він можливо без впливів сусідніх культур театральних, то й тоді не можемо ми відкинути театрів іншими мовами, що на терені України існували: відбивали бо вони художні досягнення нацменшостів України, задовольняючи разом із тим потреби й певної, досить значної, частини української людности.

І навіть більше, Ставлячи своїм завданням відбивати театр український всіх частин світу, а разом із тим театр всіх народів на Україні, мусить Український Театральний Музей підбирати иноді відповідні

паралелі і з дальших театральних культур. Цікавий бо матеріял для порівняння дали б до вертепного театру ляльки вертепу білоруського, «петрушка», а то й кітайські маріонетки; або для нашої ранньої української мелодрами—темпераментний сіцилійський народній театр.

Отакий широкий по суті з національного боку, діапазон мусить мати Музей, не збочуючи разом із тим від своїх основних українських завдань. *Театр український всюди насамперед, театр нацменшостів та гастролерів на Україні в другу чергу, а по зможі й паралельні моменти з театрив дальших сусідів.*

Які-ж саме матеріяли має збирати Музей?

Виходячи з свого основного завдання—відбивати всі чинники театального мистецтва, мусить увесь час Театральний Музей мати на меті реставрувати виставу у всій нероздільній з'єднаності всіх елементів її театальної фактури. Але поки що це—завдання майбутнього, це одна з проблем науки історії театру, що тільки-но шукає своїх шляхів. А тепер доводиться Українському Театальному Музеєві накопичувати матеріяли, що могли би як найповніше відбивати актора з його грою, зовнішній вигляд сцени з усім її приладдям—од декорацій й до костюмів та гриму актора,—п'єсу в задумі автора та всі моменти режисерського оброблення, музику до неї і, зрештою, глядача, задля якого це робиться.

Отже, про актора, головного чинника театру насамперед. Музей повинен цікавитися всім тим, що може стиль гри актора відбити; фотографії актора в житті,

що свідчать про зовнішні дані, до яких певна гра приєднується; зарисовки, фотографії сценічні, а то й вирізки з журналів, що або показують тільки, який вигляд має він у тому чи іншому костюмі сценічному, або навіть і точніше відбивають утворений ним образ; йдуть до цього й різні газетні чи то мемуарні матеріяли, які про гру актора розповідають; зрештою, всякі документальні, а то й автентичні матеріяли, що зпід рук самого актора виходять—листи, згадки, то-що. Дуже цікавими свідощтвами про один хоча-б бік акторської гри будут фонограми—грамофонні валки,—що читання чи співи записати можуть.

Поруч із актором знайде звичайно, своє місце й такий могутній чинник нового театру, як режисер з усім, що про його ступневий розвиток, як майстра, свідчить та весь процес його роботи над п'єсою від першого задуму до останніх моментів довершенности відбиває.

Під цим поглядом, мусить музей віддавати належну увагу й драматургові; як раз в українському театрі мав він як найтісніший звязок з театром; орієнтувався, бо складаючи свою п'єсу, письменник часто-густо на певні акторські індивідуальности. Але поза цим усім вимагає драма українська й глибшого вивчання; відома бо річ яким могутнім гальмом була боротьба царського уряду проти українських п'єс. Отже за красномовні будуть правити експонати попередкреслювані червоним атраментом цензорів рукописи українських драматургів, а також і всякого гатунку листування їхнє, що часто-густо так багато цікавих моментів в історії театру освітлює.

Далі надзвичайну вагу має все те, що про вигляд сцени свідчить. Найкращий матеріал дають тут макети (моделі сцени), що весь її зовнішній вигляд до найменших иноді дрібниць віддають. На жаль, не знав старий театр такого способу проектування сцени й обмежувався ескізами або планами декорацій, які й мусять тут точніші моделі заступити. Цікавим доповненням до цього мусять бути навіть деякі частини декорацій, булофорські речі, або сценічні вбрання, перуки; все це звичайно добре допомогти може відтворити зовнішній вигляд сцени¹).

Разом із цим основним оформленням, певне місце знайдуть у музеї й допоміжні моменти фактури театральної—музика, що таке помітне місце в сучасному ставленні посідає, а також і кіно, що певні спроби до співробітництва з театром робить.

Надзвичайно цікавим матеріалом для історії театру було-б усе, що репертуар певних театрів репрезентує. Нема чого й говорити тут про те, яким характерним і для певного театру і для міста, що його той обслуговує, моментом будуть точні дані про те, які саме п'єси полюбляла публіка, та які зробили невдалі лише спроби собі певне місце одвоювати. Звичайно, мало маємо ми театрів, де знаходились-би літописці, що, як Мольєрів товариш Лагранж, день-у-день нотували б, яку п'єсу grano та які були здобутки грошеві за

---

¹) На жаль, не вміємо ми берегти пам'яток нашого минулого. А на театральній виставці цього року в Магдебурзі виставленю декорації з першої вистави Шілерових «Розбійників»!

виставу. Отже, якщо бракує такого точного архівного матеріалу, заступити його можуть тільки афіші, а то й програми, де точно всі дієві особи позазначувано. Тому й мусить бути одним із важливіших моментів у роботі Музею регулярне постачання йому афішами з усіх усюд України. Відповідно систематизовані, можуть такі збірки дати надзвичайно цікавий малюнок театральних інтересів людности України.

А втім це тільки перший крок до дуже складної роботи, що скерована повинна бути на дослідження могутнього чинника театральної еволюції, того, через який на неї суспільство впливає — глядача тоб-то. Щоб докладно зрозуміти його, потребуємо великих і складних дослідів, що для них бракує й бракуватиме нам иноді матеріалу, особливо, коли йтиме мова про минулий театр. Але поки-що в наших руках справа з сучасним глядачем, і або аналіза рахункових книжок театру, або спеціальна статистика, що її ведено приміром у «Березолі», або робота робкас—все це дасть певною мірою змогу робити висновки від цін квитка до матеріального або соціального стану глядача. Чимало допомогти може вдумлива аналіза анкетного матеріалу, що по деяких театрах збирався. Одне слово, маємо ми ще в своїх руках деякі дані, що через них оживе перед нами глядач сучасного театру та займе своє місце в музеї на діаграмах, таблицях то-що. Ба більше; може така робота над вивченням широкого матеріалу про глядача спричинитися до вироблення певних метод, що ними ця робота провадитися буде і надалі і що примусить

відмовитись від сміливих розмов про знаємо ми глядача сучасного театру.

Отакими елементами мусить бути репрезентований театр у театральному музеї. Яко мога ширше й яко мога глибше охопити сучасний театр незалежно від його діапазону. Не тільки великі театри великих міст, так драму, як і оперу, а навіть і менші театральні одиниці—театри сатири, естради то-що, а також найдрібніші театральні одиниці нашої республіки мусять знайти собі місце в Музеї. Повинен бо він дати уяву одвідувачеві про те, який театр давала колись селянам «Просвіта», що випадковими аматорськими силами користувалась, показати також, яким театром живиться тепер глухе село й міський клуб, одне слово,—не нехтуючи нічим, мусить Український Театральний Музей всі кутки й куточки театального життя охопити.

Але навіть найширше поставивши справу, навіть тоді, коли пощастить притягати до Музею силу різноманітних експонатів—все-ж таки бідно виглядатиме Український Театральний Музей, особливо в тих відділах, що про старий театр говоритимуть. Сила фотографій окремих авторів, уривки їхнього листування, афіші, програми—ось що може репрезентувати добу хоча-б так званого побутового театру. Мандрівне життя українських акторів, не завжди щасливі матеріальні здобутки, загибель спадщини наших корифеїв по їхніх хуторках—все це спричиниться до того, що не прикрашуватимуть Музей першорядними майстрами зроблені портрети наших акторів, що навряд чи спо-

діватись можна на те, що багато знайдеться для музею сценічних костюмів їхніх. І не доводиться вже говорити про всебічне вивчення минулого театральних будинків.

Через це мусимо ми, прагнучи поглибити та поширити колекції театральні, йти тут двома шляхами, відповідно до напрямків роботи Музею.

Театр минулого... Тут стоїть перед нами складна реставраційна робота. Визначити через глибокі та всебічні дослідження, як виглядала сцена нашого середньовічного театру, зробити де-кілька спроб відбудувати моделями зовнішній вигляд цієї сцени під час виставлення різних театральних жанрів, поробити моделі тодішніх сценічних ефектів чи костюмів— ось ті завдання, які перед нами що до театру минулого стоять.

Велику увагу, цілком відповідну до надзвичайних заслуг побутово-етнографічного театру в нашому житті, мусить театр віддати діяльності славетних українських корифеїв та їх наступників, відбиваючи в своїх експонатах і той ґрунт, на якому вони зросли, й характерні особливості їхньої гри. Життя склалось так, що мало нам пам'яток про їхню роботу залишилося; тим з більшою енергією повинен Музей ці пам'ятки розшукувати.

Далі мусить певна робота йти над вивченням еволюції сучасного театального будинку. Маємо ми на Україні иноді досить таки давні театральні будівлі, є надія розшукати архівні матеріали про їхнє життя— отже мала-б тут, як наслідок історично-архітектурної

аналізи, повстати низка моделія, що більш чи менш повно еволюцію театральної будівлі нам подають.

А звідси й далі. Приїжджий з села чи з повітового міста екскурсант часто-густо слабеньке мав уявлення про сучасний театральний будинок та внутрішнє його влаштування. І багато допомогти могли-б тут моделі наших сучасних театрів; адже-ж на наших очах—минулого лише року—відбудовано в Одесі великий оперний театр, один із найкращих у Союзі.

Мусить скупчувати театр і інші моделі. Село прагне до театру, стає на часі потреба вироблення зразкового проєкту такого театру; далі—проєкту клубної сцени то-що. Отже, коли збиратимуться такі проєкти в Театральному Музеї, то й зможе провінційний театральний керівник ознайомитись у ньому не тільки з минулою українською культурою, але й з найновішими її досягненнями, тими, що виразно на нового багатомільйонного глядача вже розраховані і що до дальшого його культурного зросту спричинитися зможуть.

Підсумовуючи, зазначимо ми, що має Український Театральний Музей розгорнути такі відділи:

I. Українській народній театр—вертеп з відповідними паралелями з російського, польського та інших театрів.

II. Релігійний театр українського середньовіччя.

III. Чужоземна театральна культура на Україні (з початку XIX в. до 1917 р.)—насамперед російська та польська; паростки єврейського театру. Чужоземні гостролери.

2671226

IV. Український театр підготовчої доби—од «Наталки-Полтавки» до 1881 р.

V. Український «побутовий» театр—1881—1917 рр., як на Україні, так і поза її межами.

VI. Театр з часів революції. Матеріал тут розташовуватиметься по таких відділах:

а) Театри українські на Україні — по окремих театральних закладах.

б) Театри Українські поза межами України.

в) Театри нацменшостів та гасторлерів на Україні.

г) Театральна освіта на Україні.

VII. Театр у Галичині.

VIII. Еволюція театального будинка та його деталей у світовому масштабі.

Отже, можемо ми ще раз повторити,—мусить Українській Театральний Музей дивитися не тільки назад, але й вперед; не тільки збирати найновіші пам'ятки про попередні доби в його житті, хоч і знайде сучасний театр тут надзвичайно багато для себе цінного й корисного. При всій серйозній глибокій потребі як—найповніше відбивати український театр минулого—згадаймо величезну ролю, що відіграв цей театр у збудженні національної та соціальної свідомости і на Україні і по-за її межами—мусить собі Музей одразу поставити завдання йти в ногу з сучасністю, не спізняючись ні на крок проти театального життя. Усе, що відбулось у театрі, все мусить знайти своє

місце в Музеї. Виставлено нову роботу, макет уже непотрібний, отже—до музею разом із фотографіями, разом із рецензіями, разом із матеріалами про обслідуваного вже глядача. І як-що прищепиться така звичка, то й буде театральний музей перманентною виставкою, що, спізняючись може тільки на 1—2 місяці, повно й глибоко театральне життя наше відбиватиме.

Звичайно, налагодження такої термінової й послідовної роботи залежить від багатьох причин, а насамперед від прихильного та уважного ставлення до Театрального Музею всіх осіб, хто серйозно до театру та його ролі в суспільстві ставляться. Отже, підсумовуючи, зазначимо:

1) Насамперед треба підвести під Театральний Музей тверду матеріальну базу, що дала-б йому змогу як - найкраще та як - найглибше свою роботу поставити.

2) Далі певними законодавчими актами треба надати Музеєві права діставати обов'язковий примірник усього того, що про театр друкуватиметься—листівка, афіша, програма, театральний журнал, п'єса, книжка з обсягу театру.

3) Треба забезпечити його деякими експонатами, без яких завжди неповні будуть його збірки. Такий унікал, як знаменитий Галаганівський вертеп, або надзвичайно цікава збірка драм українських з колишніх цензурних фондів, що переходять у «Центральній Бібліотеці Російської Драми», або зрештою той матеріал театральний, що випадковий становить експонат у якому-будь музеї—все це з ініціативи або

самих установ, або Головнауки мусить бути вилучене з музеїв та передане до Театрального Музею.

4) Праця Музею мусить провадитися в найтіснішому контакті з самими театрами. Окрім того, що повинен Музей скореговувати свою роботу на думки безпосередніх робітників театрів, мають бути по окремих театрах засновані музейні гуртки, що не тільки стежитимуть за тим, щоб повно поточне життя театральне відбивати, але й розшукуватимуть державців потрібних Театральному Музеєві пам'яток. Успішно провадилась така робота за цей сезон в «Березолі», т. ім. Франка, Одеській Держдрамі, хоча й вийшла вже частина експонатів з України, бо не функціонував цього року ще Театральний Музей.

5) Зацікавитися цією музейною справою мусять зрештою і керівні над видовищами органи—від адміністрації театрів, яким цікаво буде свою роботу на широку периферію винести і до окрполітосвіт, що зможуть таким чином із своєю роботою аналогічні органи та широку масу ознайомлювати, свої досягнення з іншими порівнювати.

6) Ще один момент забезпечуватиме успіх музеєві. Про саму роботу свою мусить він давати як найширшу інформацію та звіти, в загальній і в театральній пресі, а так само і в своїх власних виданнях, без яких неможливе доцільне його існування. Знаючи повне напрямом своєї роботи, мусить він завжди скорегувати її думкою широкого громадянства. Тільки тоді зможе він стати зародком справжньої наукової інституції, яка театр обслуговуватиме і якої так театрові бракує.

Перебуваючи тепер іще в стадії організації, випускає Театральний Музей це перше своє програмне видання, бажаючи або в формі рецензій на нього, або просторіших порад листовних почути думку, як близьких до театру осіб, так і майбутнього свого одвідувача про те, оскільки слušними будуть ті провідні думки, що покладає в основу своєї роботи Український Театральний Музей.

Кореспонденція та всякі матеріали на адресу Українського Театрального Музею (Київ, Лавра, Українська Академія Наук. Український Театральний Музей.) вагою до 16 кілограмів на підставі декрету Раднаркому СРСР 20/XII—1922, декрету Раднаркому УРСР 9/III—1923 та обіжника Наркомпочтеля 20/II—1923 за № 52/212 пересилається безплатно.

---

m-08

A 576675